

Kuntaliiton tavoitteet maankäytön ja rakentamisen kehittämiseksi

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

21.3.2018

Haluamme

- Ketterää kaavoitusta ja toteutusta
- Parannusta rakentamisen ja rakennusten laatuun
- Sujuvaa palvelua lähellä kuntalaista

**Ketterää
kaavoitusta,
parempaa
rakentamista ja
sujuvaa palvelua**

Maankäyttö ja rakentaminen vaikuttavat kykyymme hillitä ilmastonmuutosta ja sopeutua siihen. Rakennettu ympäristö on myös merkittävä osa kansallisvarallisuutta ja siihen liittyvillä ratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kannalta.

Maankäyttöä ja rakentamista ohjaamalla kunta voi tarjota asukkailleen toimivan yhdyskunnan, hyvän elinympäristön ja sujuvan arjen. Samalla kunta luo toimintamahdollisuuksia elinkeinoelämälle.

Rakennettu ympäristö syntyy yhteistyössä. Prosessien sujuvuus ja rakentamisen hyvä laatu edellyttävät toimivan lainsäädännön lisäksi kumppanuutta ja hyviä toimintatapoja. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen lisäksi tarvitaan myös muita toimenpiteitä.

Ketterää kaavoitusta ja toteutusta – se edellyttää

#itsehallinto

Luottamukseen ja neuvotteluihin perustuvaa kaavajärjestelmää

- Joustavoitetaan eri suunnittelutasojen välistä hierarkkista suhdetta
- Sovitetaan kunta- ja maakuntatason alueidenkäyttöintressit yhteen neuvotteluteitse - sitovia nykymuotoisia oikeusvaikutuksia ei tarvita
- Kannustetaan kaupunkiseudun kuntia laatimaan yhteistyössä kaupunkiseutu-suunnitelmia, johon kunnat sitoutuvat omilla päätöksillään. Kaupunkiseutu-suunnittelun ja maakuntatason suunnittelun päällekkäisyys tulee välttää. Jatketaan MAL-sopimusmenettelyä
- Lisätään kuntien liikkumavaraa valita tarpeeseensa sopiva suunnittelun taso ja tarkkuus

#kumppanuus

Avointa ja ennakoitavaa kaavahankkeiden toteutusta

- Luodaan selkeät pelisäännöt kunnan ja yksityisen osapuolen väliselle yhteistyölle maankäyttöhankkeiden suunnittelusta niiden toteutukseen asti
 - Pelisääntöjen kuitenkin sovelluttava erilaisiin tilanteisiin ja mahdollistettava laadukkaan toteutuksen varmistaminen
- Lisätään kuntien liikkumavaraa järjestää vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi kaavan tavoitteiden ja merkityksen edellyttämällä tavalla
- Tarjotaan kuntalaisille lisää mahdollisuuksia osallistua kaavoitukseen koko kaavoitusprosessin ajan erityisesti digitaalisin välinein

#sujuvuus

Vauhdikkaampaa valitusten käsittelyä

- Lisätään tuomioistuinten resursseja käsittelyaikojen nopeuttamiseksi ja selvitetään enimmäiskäsittelyaikojen pituuden määrittämisen tarve
- Laajennetaan mahdollisuutta päättää kaavojen täytäntöönpanosta ennen valitusten käsittelyä
- Otetaan käyttöön sovittelujärjestelmä kaavavalitusten käsittelyssä

Parannusta rakentamisen ja rakennusten laatuun – siksi tarvitsemme

#selkeys

Eri toimijoiden roolien kirkastamista ja vastuiden selkeyttämistä MRL:ssä

- Määritellään selkeämmin rakentamiseen osallistuvien roolit ja vastuut. Esimerkiksi tunnistetaan toteuttajan vastuun lainsäädännössä
- Parannetaan viranomaisen välineitä tukea rakentamiseen osallistuvien osapuolten omaa vastuunkantoa ja onnistumista

#kumppanuus

Alan toimijoiden sitoutumista laadukkaaseen rakentamiseen

- Vastuunjaoltaan selkeämmän MRL:n rinnalle tarvitaan
 - alan toimijoiden sitoutumista laadukkaaseen rakentamiseen
 - sitoutumista nykyistä pitempiin takuuajakoihin
 - uudenlaisia rakennusten elinkaaren mittaisia vastuuratkaisuja sopimuksiin perustuen
- Luodaan parempaan rakentamisen laatuun ohjaavia järjestelmiä, esimerkiksi rakentamisen laatukehys siihen kytketyin kannustimin

#kestävyys

Kunnille tukea rakennuskannan uudistamiseen

- Tukea investointitarpeiden ja korjausvelan hallintaan ja ratkaisuihin, esimerkiksi uusien rahoitus- ja toteutusratkaisujen kartoitukseen
- Tukea suunnitelmalliseen toimitilahallintaan, esimerkiksi palveluverkkosuunnitteluun
- Tukea kuntien toimitilaomaisuuteen liittyvään tiedonhallintaan, esimerkiksi rakennusten kuntotutkimuksiin
- Tukea rakennuskannan uudistamiseen esimerkiksi purkuavustuksin
- Luodaan kannustinmekanismi kuntien rakennusterveysosaamisen edistämiseksi, esimerkiksi rahoitusta asiantuntijoiden palkkaamiseksi sekä henkilökunnan kouluttamiseksi

Sujuvaa palvelua lähellä kuntalaista – siihen tarvitsemme

#kumppanuus

Lisää avoimutta ja tehoa digitaalisilla työvälineillä

- Kehitetään rakennetun ympäristön tiedonhallintaa yhteistyössä kuntien, valtion ja rakennusalan kanssa
- Autetaan kuntia tietomallipohjaisen suunnittelun edistämiseksi ja rajapintojen rakentamisessa
- Jaetaan kuntien ympäristöä koskeva tieto yhteiskunnan hyväksi suoraan kuntien prosesseista
- Suunnataan digitalisoinnin vapauttamat resurssit suunnittelun ja toteutuksen laadun edistämiseen esimerkiksi neuvonnan avulla

#sujuvuus

Sähköisen asioinnin laajentamista

- Hyödynnetään digitalisointia suunnittelun ja rakentamisen ohjauksen prosessien sujuvoittamisessa
- Laajennetaan sähköisen asioinnin käyttöä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa prosesseissa
- Otetaan sähköisen asioinnin kehittämisessä huomioon asiointipalvelujen saumaton liittyminen kuntien asianhallinta- ja päätöksentekojärjestelmiin

#läheisyys

Tehtävien järjestämistä kuntalaisten parhaaksi

- Tarjotaan kuntalaiselle tärkeitä viranomaispalvelut jatkossakin yhdeltä luukulta
- Tarjotaan kuntalaisille tärkeitä viranomaispalvelut mahdollisimman läheltä
- Turvataan kuntalaisille tärkeissä palveluissa paikallistuntemus myös jatkossa, mutta mahdollistetaan erityisosaamisen hankkiminen tapauskohtaisesti tarvittaessa

Tästä emme tingi:

Kuntien työkaluja torjua ilmastonmuutosta sekä rakentaa kestäviä yhdyskuntia ja hyvää elinympäristöä on lisättävä.

- Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksessa on turvattava kuntien oikeus itsenäisiin valintoihin maapolitiikassa, kaavoituksessa ja toteuttamisen ohjelmoinnissa. Kuntien kaavamonomoli on säilytettävä.
- Suunnittelu- ja lupajärjestelmää tulee selkeyttää kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia heikentämättä. Kunnallisvalitus kaava-asioissa tulee säilyttää. Kunnilla on oltava mahdollisuus järjestää maankäytön suunnittelun, toteuttamisen ja rakentamisen ohjauksen tehtävät parhaaksi katsomallaan tavalla.

Kuntaliiton hallitus 18.10.2018

